

Федченко О.В.,
магістрант II року навчання,
Полетаєва Л.М.,
к.геогр.н., доцент кафедри екології та охорони довкілля
Грабо Н.В.,
ст. викладач кафедри екології та охорони довкілля
Одеський державний екологічний університет

БІОКЛІМАТИЧНА СКЛАДОВА РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОКРЕМИХ РАЙОНІВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Різноманітні характеристики погодних умов впливають на людину комплексно, тому залежність його самопочуття від погоди визначається комплексом метеорологічних величин і визначається вигляді певних показників. Для врахування впливу комплексу кліматичних факторів на організм людини використовують так звані біокліматичні індекси (показники). А характеристика таких біокліматичних умов є однією з важливіших складових рекреаційного потенціалу будь-якого регіону.

У роботі було проведено розрахунок і аналіз одного з таких біокліматичних індексів - еквівалентно-ефективної температури повітря (ЕТ). Під еквівалентно-ефективною температурою розуміють комплексний вплив на людину температури повітря, швидкості вітру й відносної вологості і вітру, ефект теплосприйняття якого відповідає впливу нерухомого, повністю насиченого вологою повітря при певній температурі. Вихідними даними для оцінки ЕІ послужили середньодобові значення температури повітря, швидкості вітру і відносної вологості на метеорологічній станції Первомайськ за кожен день 2014-2018 років. В роботі був здійснений розрахунок відповідних значень показника ЕТ за кожен день досліджуваного періоду. Індекс ЕТ визначався за формулою, запропонованою А. Міссенардом:

$$ET = 37 - \frac{37-t}{0,68-0,0014t+\frac{1}{1,76+1,4v^{0,75}}} - 0,29t \cdot 1 - \frac{r}{100},$$

де, t - температура повітря, °С;
r - відносна вологість повітря, %;
v - швидкість вітру, м/с.

Розрахунок ЕТ здійснювався за кожен день періоду. Індекс ЕТ характеризується діапазоном значень від -34,5 до 25,0 °С. Середнє значення показника складає 4,3 °С, але орієнтуватися на нього для характеристики всього року недоцільно. Комфортні умови спостерігаються у 32,9 % випадків (2014 рік), 31,8 % (2015 рік), 30,6 % (2016 рік), 36,7 % (2017 рік) та 38,4 % (2018 рік). У інших випадках переважно відзначались умови дискомфорту, пов'язаного із холодом. Порівняння фактичних значень ЕТ із трендовою складовою, вказує на те, що майже протягом всього періоду (за виключенням вересня-жовтня) показники були вищі за середні багаторічні значення. Отже, умови у даній місцевості у більшості випадків характеризуються як дискомфортно холодні, однак тепліші за багаторічну норму.

В табл.1 показана повторюваність діапазонів рівню комфорту людини за індексом ЕТ.

Таблиця 1 - Повторюваність діапазонів теплової чутливості за індексом ЕТ за 2014-2018 рр., %

Рівень комфорту	Інтервал ЕТ, °С	2014	2015	2016	2017	2018
Теплове навантаження сильне	>30	0	0	0	0	0
Теплове навантаження помірне	24 – 30	0	0	0	0	0
Комфортно – тепло	18 – 24	13,7	15,1	12,8	16,7	18,4
Комфорт (помірно - тепло)	12 – 18	19,2	16,7	17,8	20,0	20,0
Прохолодно	6 – 12	15,6	14,2	15,3	10,4	12,1
Помірно прохолодно	0 – 6	11,5	14,5	9,0	12,9	9,9
Дуже прохолодно	-6 – 0	17,8	20,8	16,4	18,1	11,0
Помірно холодно	-12 – -6	13,2	14,2	18,0	9,6	14,8
Холодно	-18 – -12	3,8	2,7	7,4	6,6	10,1
Дуже холодно	-24 – -18	3,6	1,4	1,6	4,9	2,5
Загроза обмороження	< -24	1,6	0,3	1,6	0,8	1,4

Можна побачити, що сильне теплове навантаження відсутнє взагалі, загроза обмороження коливається у межах від 0,3% у 2015 році до 1,6 % у 2014 і 2016 роках, а переважають умови, які знаходяться в діапазонах значень від «помірно холодно» до «комфортно-тепло».